

Pay it forward: Prososial motivasjon og samarbeid

Mads Nordmo Arnestad
Førsteamanuensis på BI
www.madsarnestad.com

Hvorfor er du motivert til å gjøre jobben din?

Hva er sant om individer med høy prososial motivasjon?

De yter mer enn andre

De presterer bedre enn andre

De bryr seg mer om resultatene

De er mindre syke og trives bedre

De opplever større mening i livet

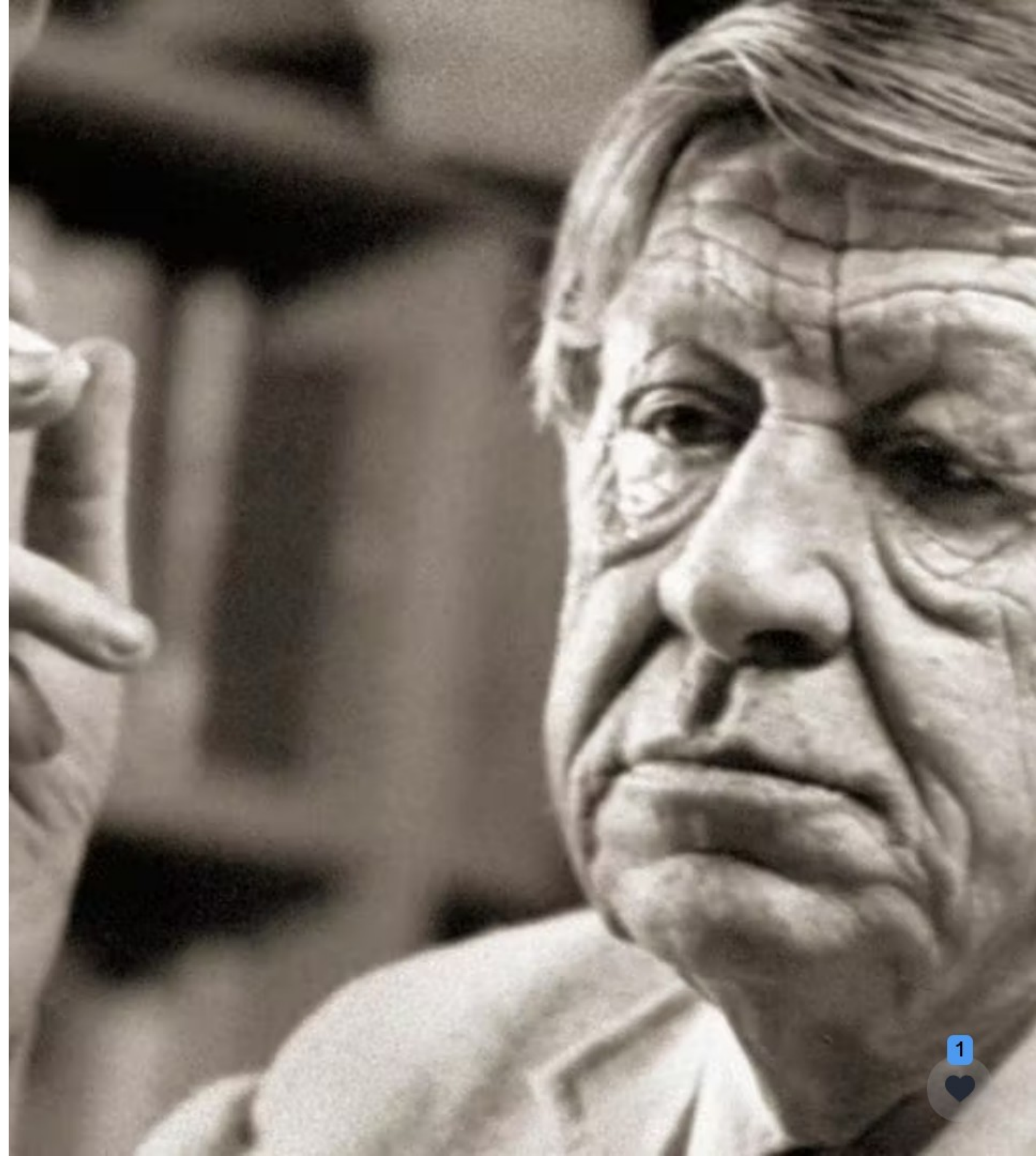

Alle alternativene er korrekt

We are all here on
earth to help
others

What on earth the
others are here for I
don't know.

– W. H. Auden

Hvorfor er det så bra med prososial motivasjon?

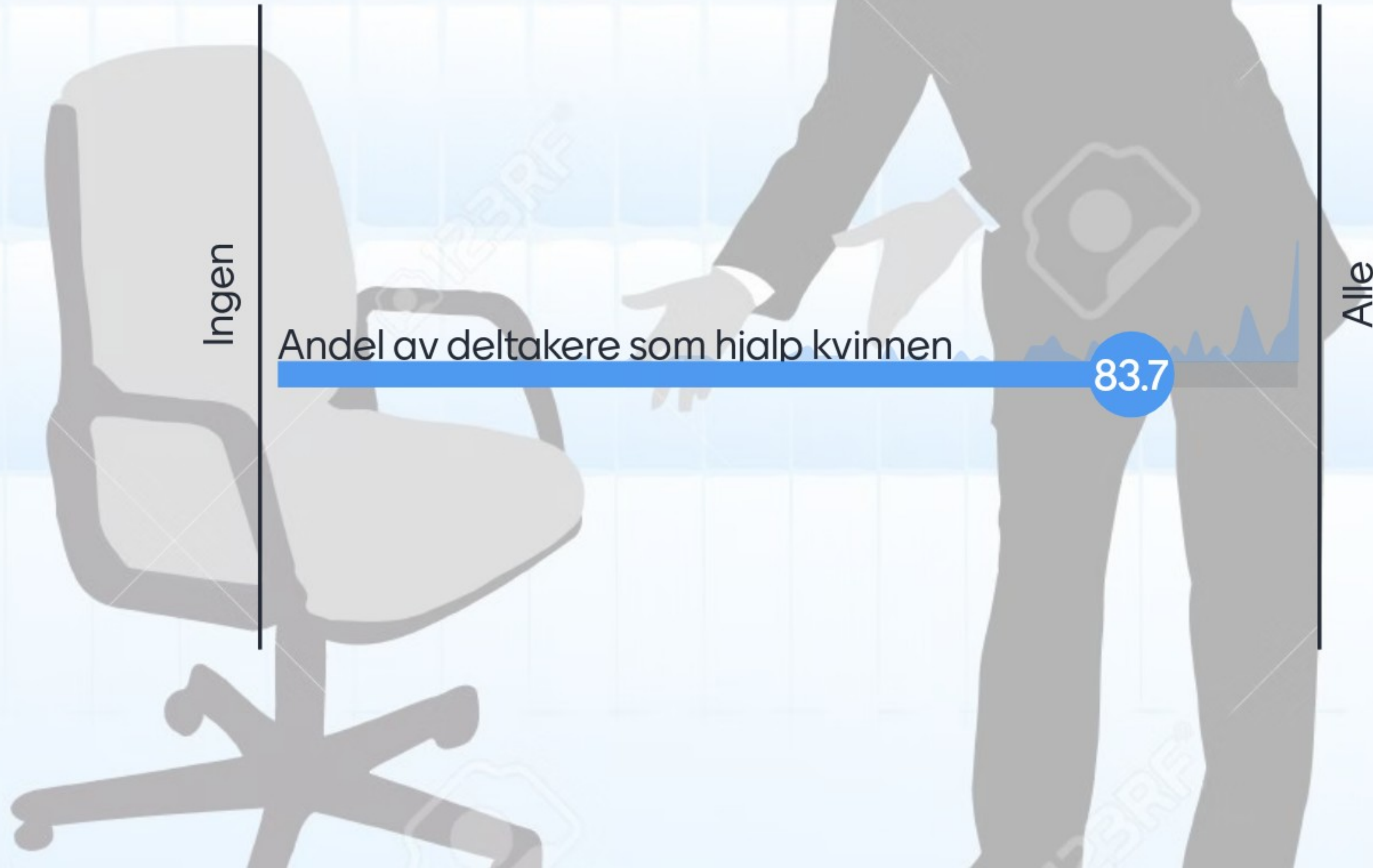
- Det føles godt å hjelpe
- Når vi hjelper hverandre sementeres "vi-følelsen"
- Nesten alle ansatte har relevant kompetanse som ikke benyttes av arbeidsgiveren
- Hjelpen er mer verdt for mottakeren enn den koster for giveren
- Hver hjelpsomme handling utløser potensialet som bor i organisasjonen - skaper verdi!

**Er det
personligheten din
eller de rundt deg
som bestemmer
hvorvidt du faktisk
hjelper?**

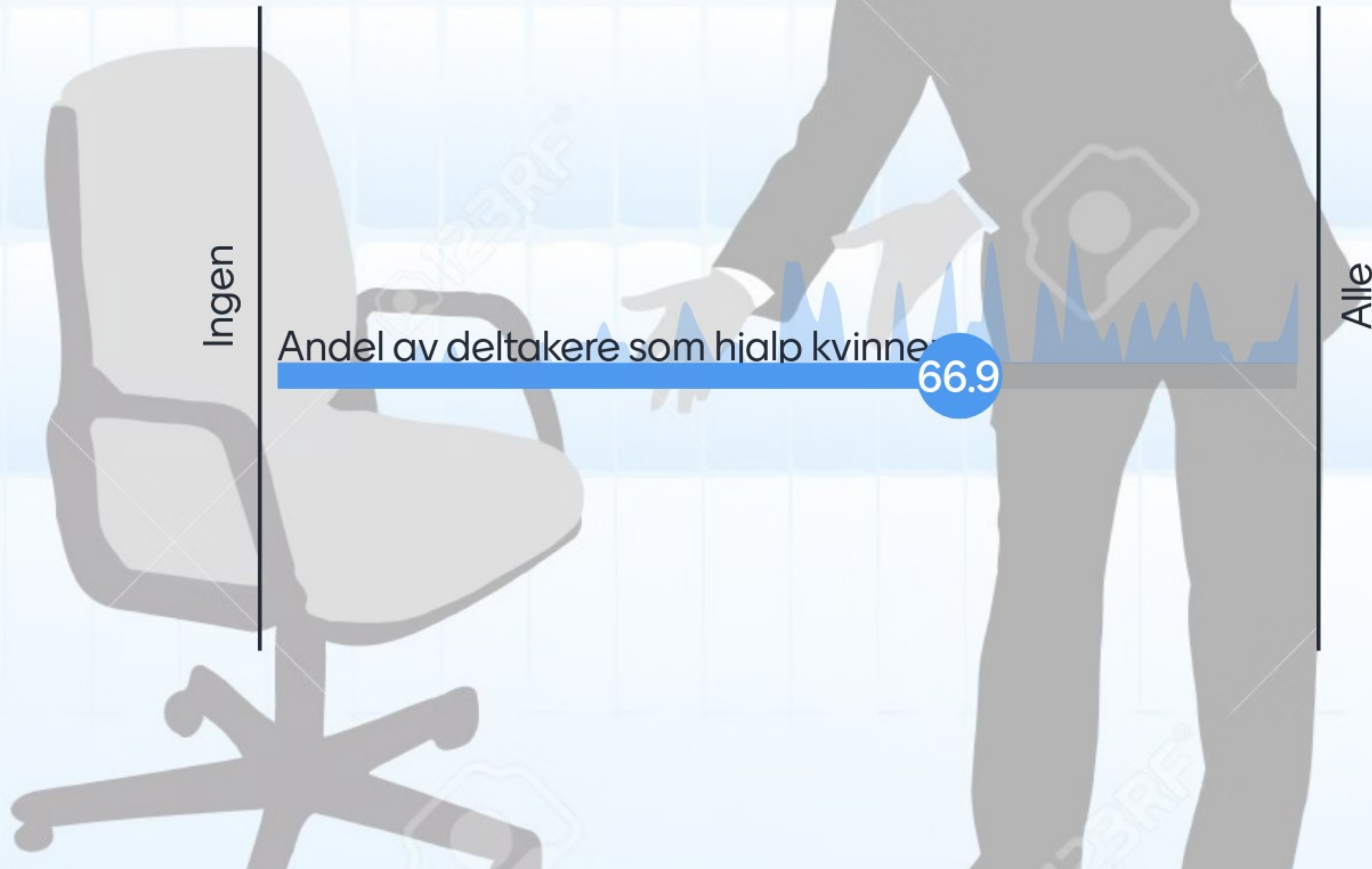
→ Et eksperiment i et venterom

Hvor mange prosent av deltakerne tror du reiste seg og tilbød kvinnen stolen sin, når de var alene i rommet og det bare var en stol?

Hvor mange prosent av deltakerne tror du reiste seg og tilbød kvinnen stolen sin, når de var tre stykk i rommet, og de to andre gjorde ingenting?

**Det er kulturen som
bestemmer
hvorvidt vi faktisk
vil hjelpe hverandre
på jobb**

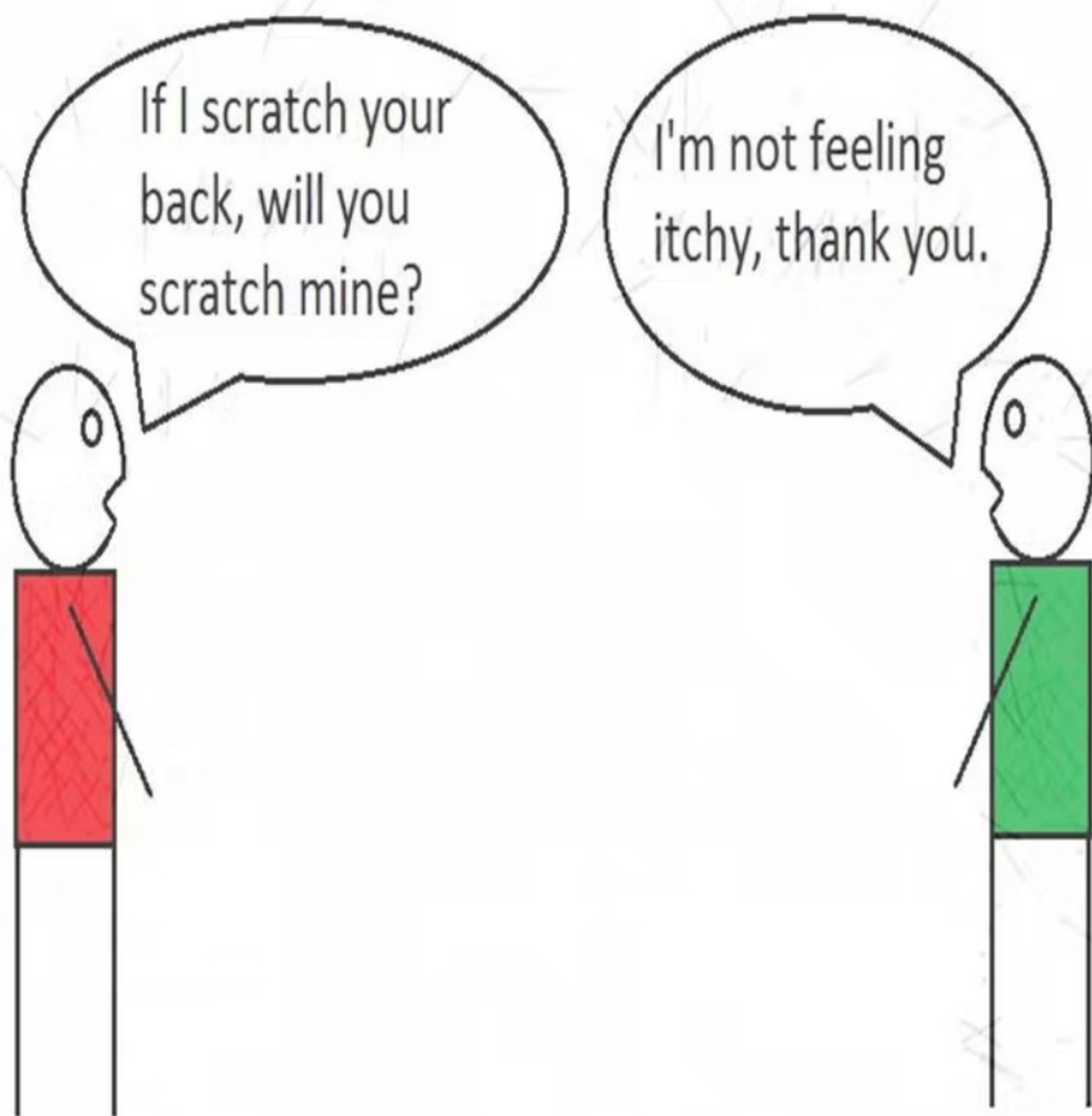

Samarbeid i naturen

A background image of two parrots. On the left, a blue and yellow parrot is partially visible. On the right, a red and blue parrot is perched on a branch, facing left. The image is slightly faded to allow text to be read over it.

Resiprok altruisme kultur - Pay it back

- "Hjelp den som hjelper deg"
- A hjelper B hvis B hjelper A, osv
- Alle spør seg: Hva får jeg igjen for å hjelpe?
- Er dette den mest effektive organisasjonskulturen?

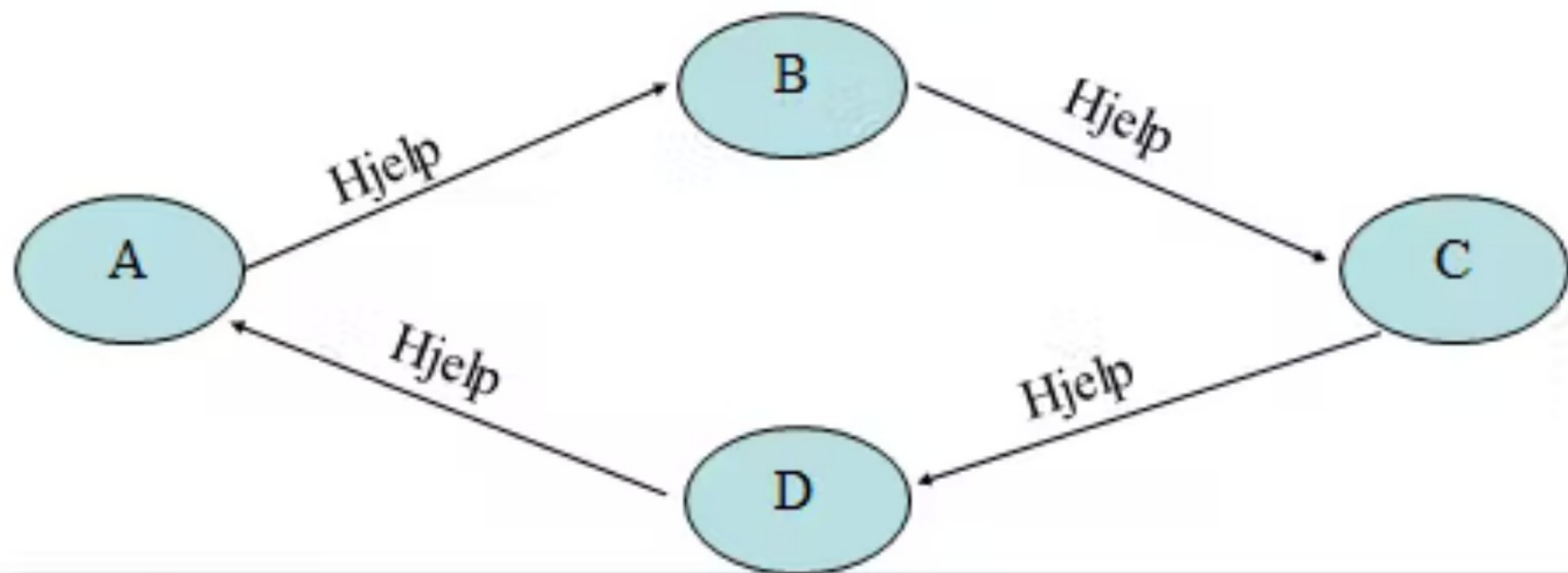

The background features a hand-drawn illustration on a light blue background. At the top, the words 'PAY IT FORWARD' are written in a stylized, hand-drawn font. Below the text, a large red heart is connected by lines to several smaller red hearts arranged in a semi-circle. These smaller hearts are further connected to even more hearts, creating a branching, tree-like structure that illustrates the 'pay it forward' concept. The hearts are drawn with thick black outlines and are filled with a textured red color.

Generalisert altruisme kultur - Pay it forward

- "Hjelp enhver dersom noen har hjulpet deg"
- Hjelp også de som ikke umiddelbart har noe å gi tilbake

«Pay it forward» kultur

Hvilken kultur medfører størst trivsel, best prestasjon og resultat, lavest sykefravær, og lavest gjennomtrekk på jobb?

Pay it forward kultur wins!

Pay it back kultur

Pay it forward kultur

Hvilken type kultur vil du helst jobbe i?

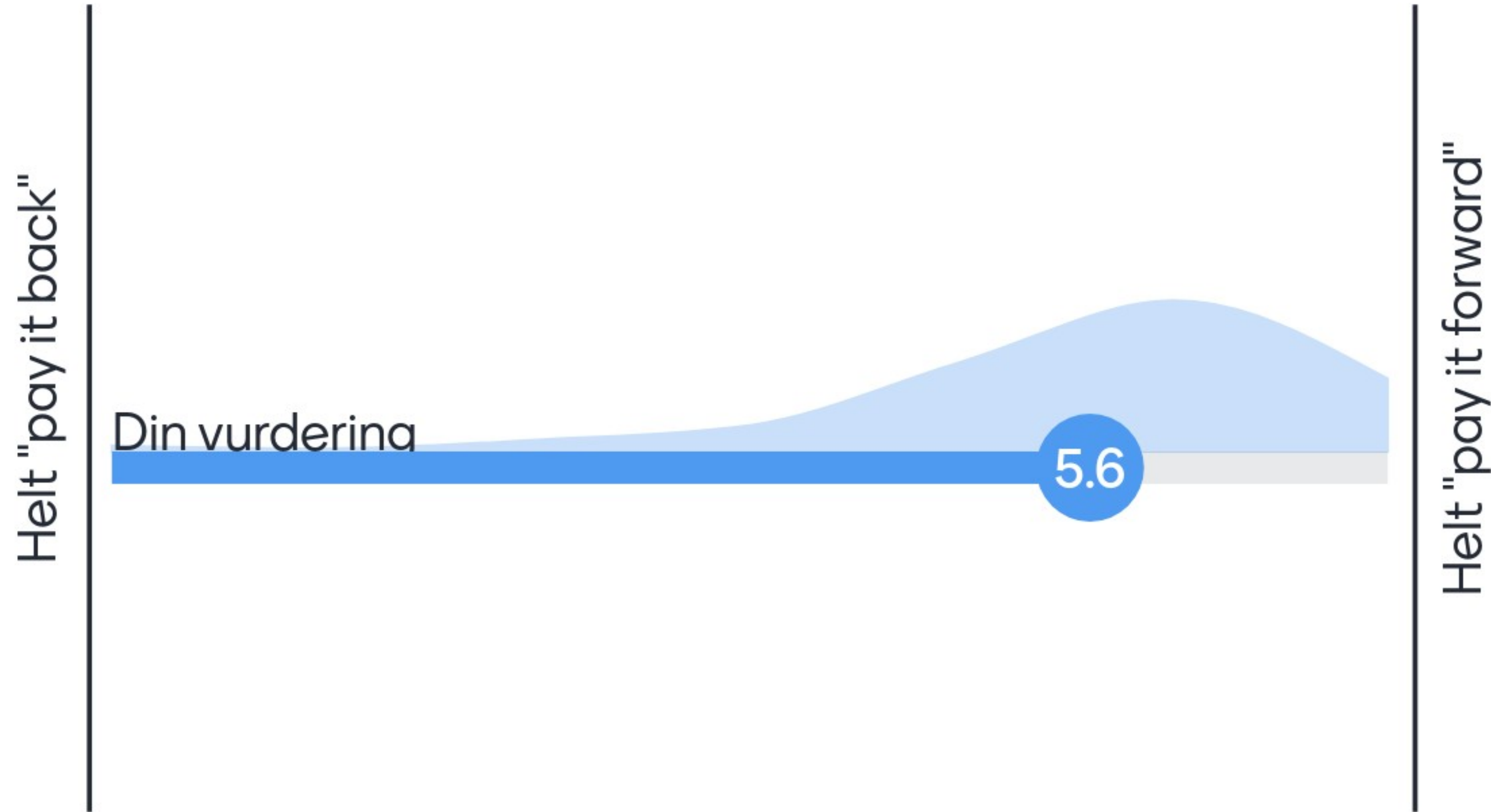
Pay it forward kultur wins!

Pay it back kultur

Pay it forward
kultur

Hvordan opplever du hjelpekulturen på din arbeidsplass?

Kan vi lage og
opprettholde en
pay it forward
kultur? En rekke
eksperiment:

Første eksperiment

- På benken ligger to konvolutter
- I den ene konvolutten ligger pengene som forrige deltaker la igjen til deg. Disse er dine til å beholde
- Det ligger enten 0, 40 eller 80 kroner i konvolutten
- 0 = gjerrig miljø gruppen, 40 = likhetsmiljø gruppen, 80 = generøst miljø gruppen

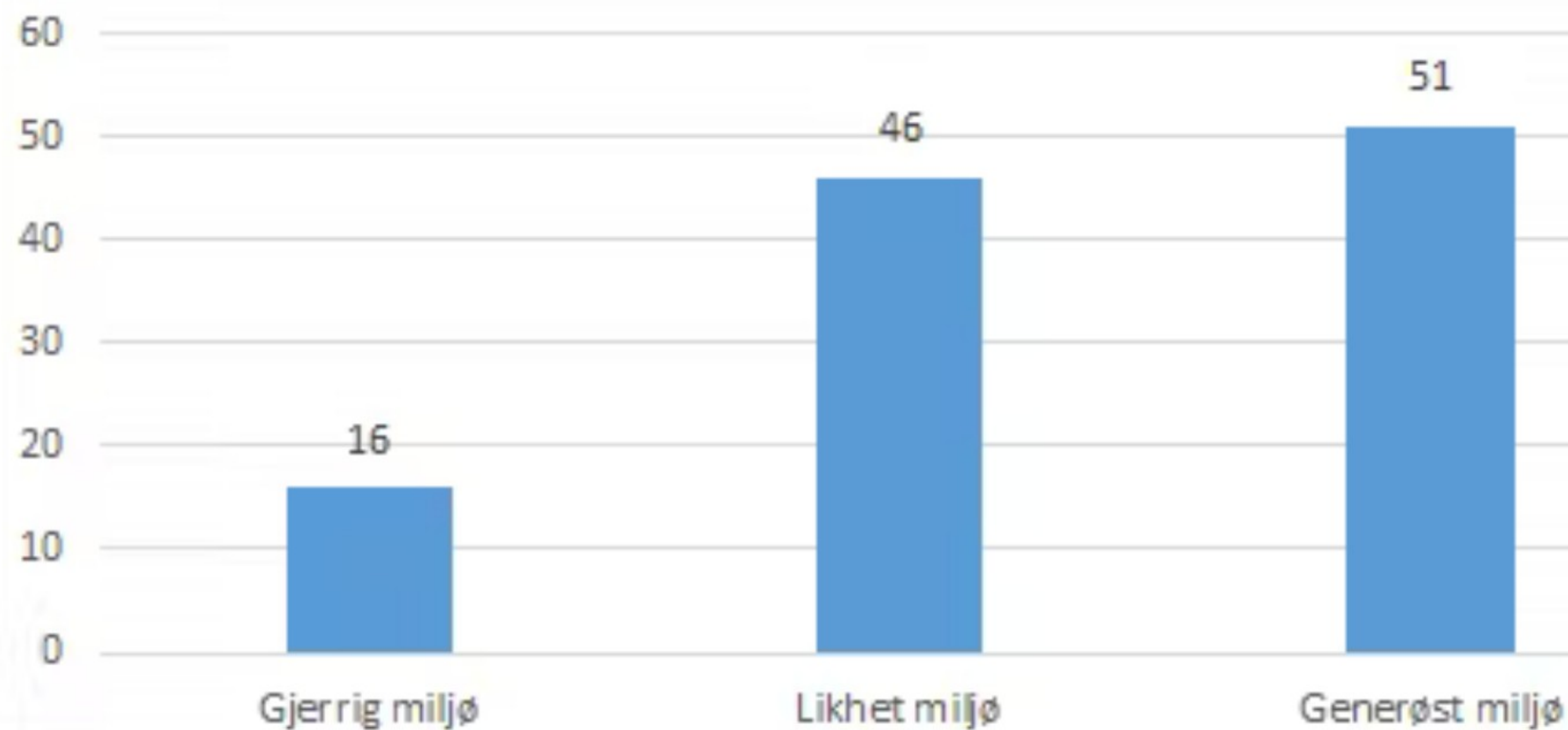
Den andre konvolutten: Hvor mye vil folk pay forward

- I den andre konvolutten ligger 80 nye kroner
- Deltakeren kan ta ut så mye de vil av de 80, til egen lomme
- Det som evt. ligger igjen i konvolutten får neste deltaker beholde
- Hvor mye tror du folk gav videre til neste deltaker?

Hvor mye tror du ble "paid forward" i de ulike betingelsene?

Antall kroner gitt videre, avhengig av hvilken behandling deltakerne hadde fått av forrige person

"Pay it forward" eksperiment - på jobb

Ikke alle arbeidsoppgaver er like gøy

Du og en annen skal gjøre totalt fire arbeidsoppgaver

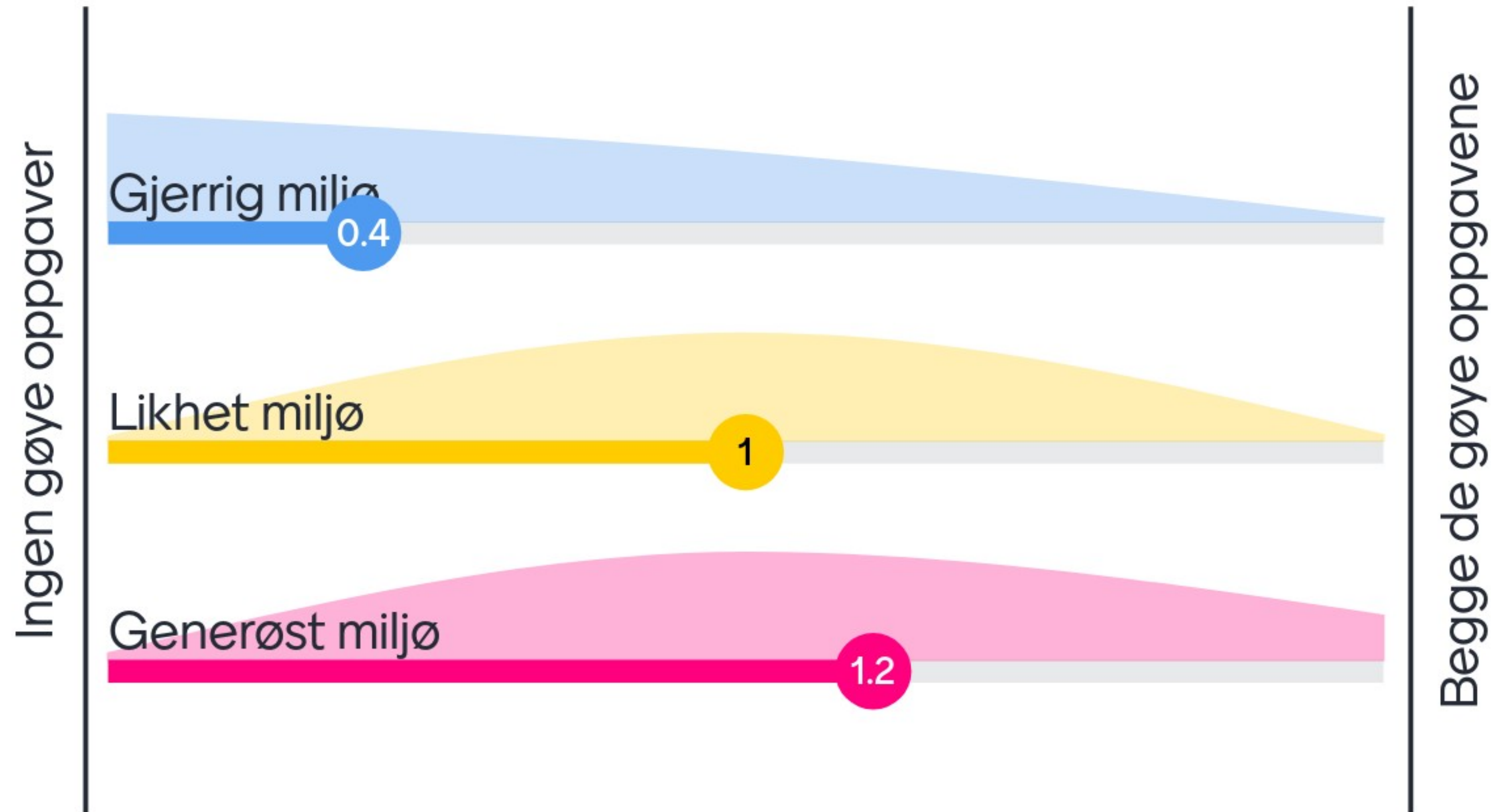
- 2 gøye - vurdere tegneserier
- 2 kjedelige - sirkle alle vokaler i en tekst - på et fremmed språk

Partneren din har allerede gjort sine to, før du kom

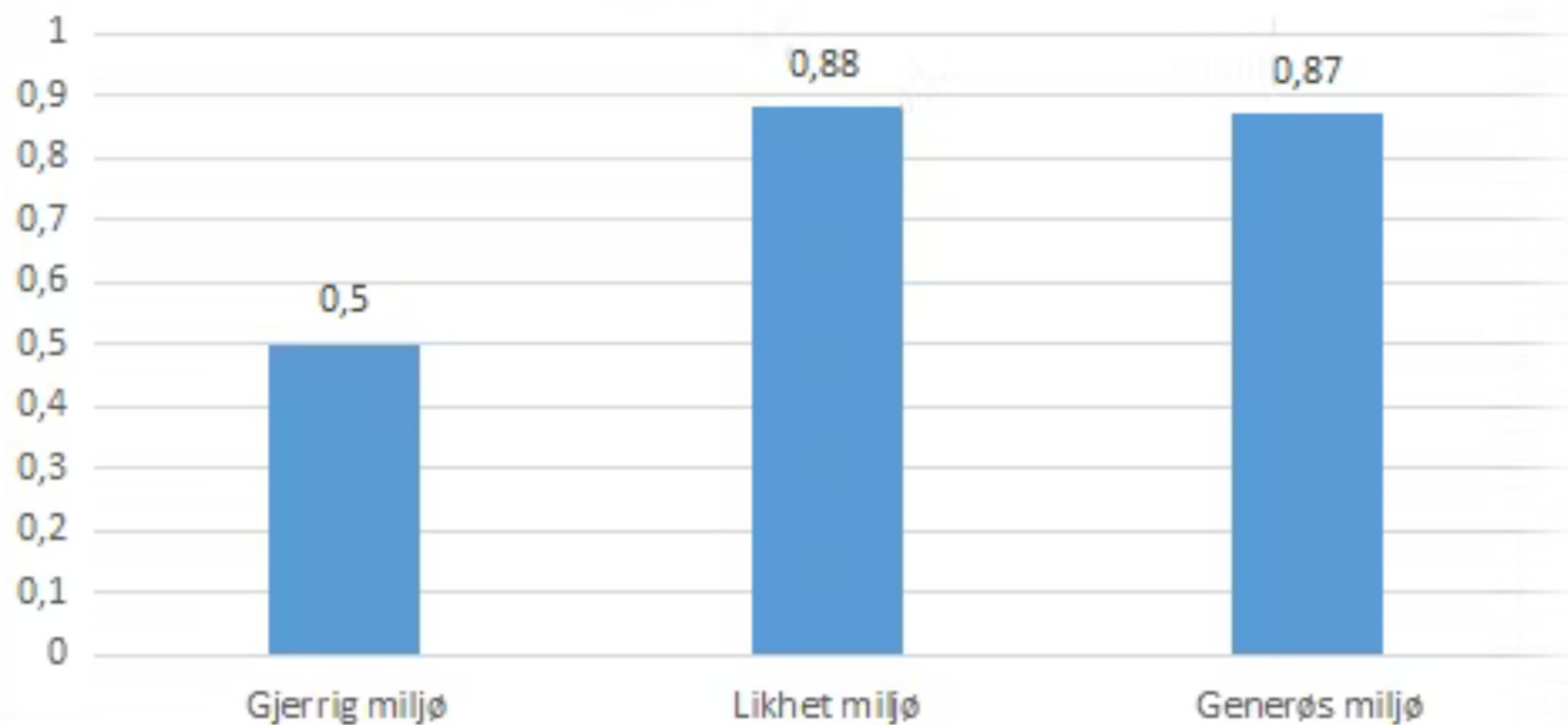
- Gjerrig miljø gruppen ; partneren din gjorde de to gøye oppgavene - du må gjøre de to kjedelige
- Likhet miljø gruppen; partneren din gjorde en av hver oppgave - du må også gjøre en av hver
- Generøst miljø gruppen; partneren din tok de to kjedelige oppgavene - du må ta de to gøye

- Etterpå får du beskjed om at du og en annen nå skal gjøre fire nye oppgaver
- Samme opplegg: To gøye, to kjedelige
- Men denne gangen er du først ute, og får velge oppgavene først
- Merk: Det er en ny partner, ikke den samme som du hadde i første runde
- Hvor mange gøye oppgaver vil du da la stå til den neste?

Hvor mange gøye oppgaver tror du ble gitt videre, i de ulike betingelsene?

Antall gøye oppgaver som ble gitt videre, gjennomsnitt

Både omsorg og egoisme er smittsomt

- Hvis du hjelper en medarbeider øker du sannsynligheten for at han vil hjelpe andre den dagen
- Hvis du behandler en medarbeider dårlig reduserer du sannsynligheten for at han vil hjelpe andre den dagen

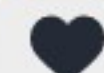
Det kan spre seg ut i samfunnet også

- Innbyggere som har fått en god opplevelse vil være mer hjelpsomme overfor andre
- Innbyggere som har fått en dårlig opplevelse vil opptre mer egoistisk resten av dagen
- Tankeeksperiment: Hva hvis vi alle hjalp hverandre 5 % mer?

Men det var ikke alle i gjerrig-gruppene som ble gjerrige

Hva tror du er vanskeligst med å komme i gang?

1st

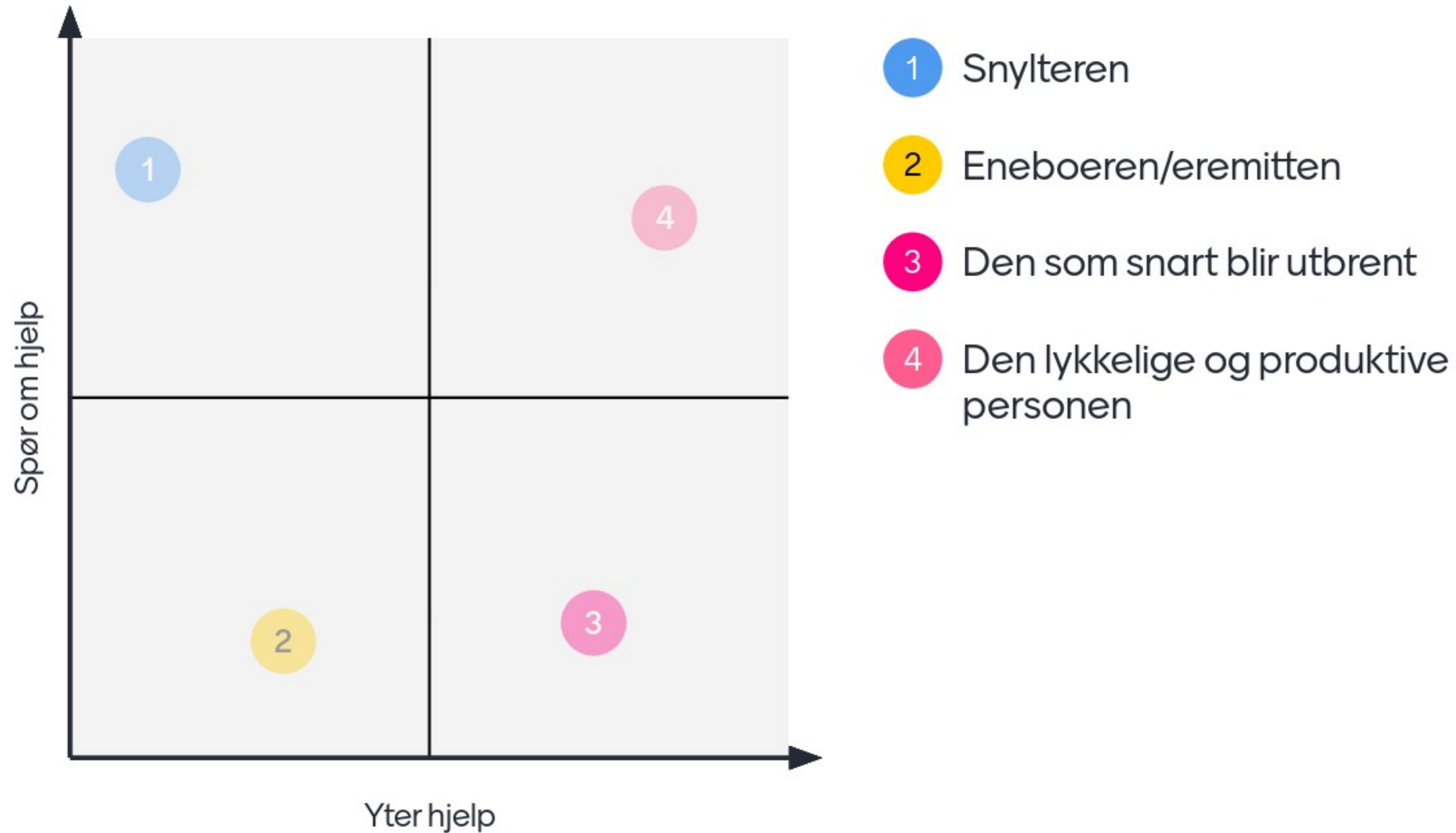
Å få folk til å spørre om hjelp

2nd

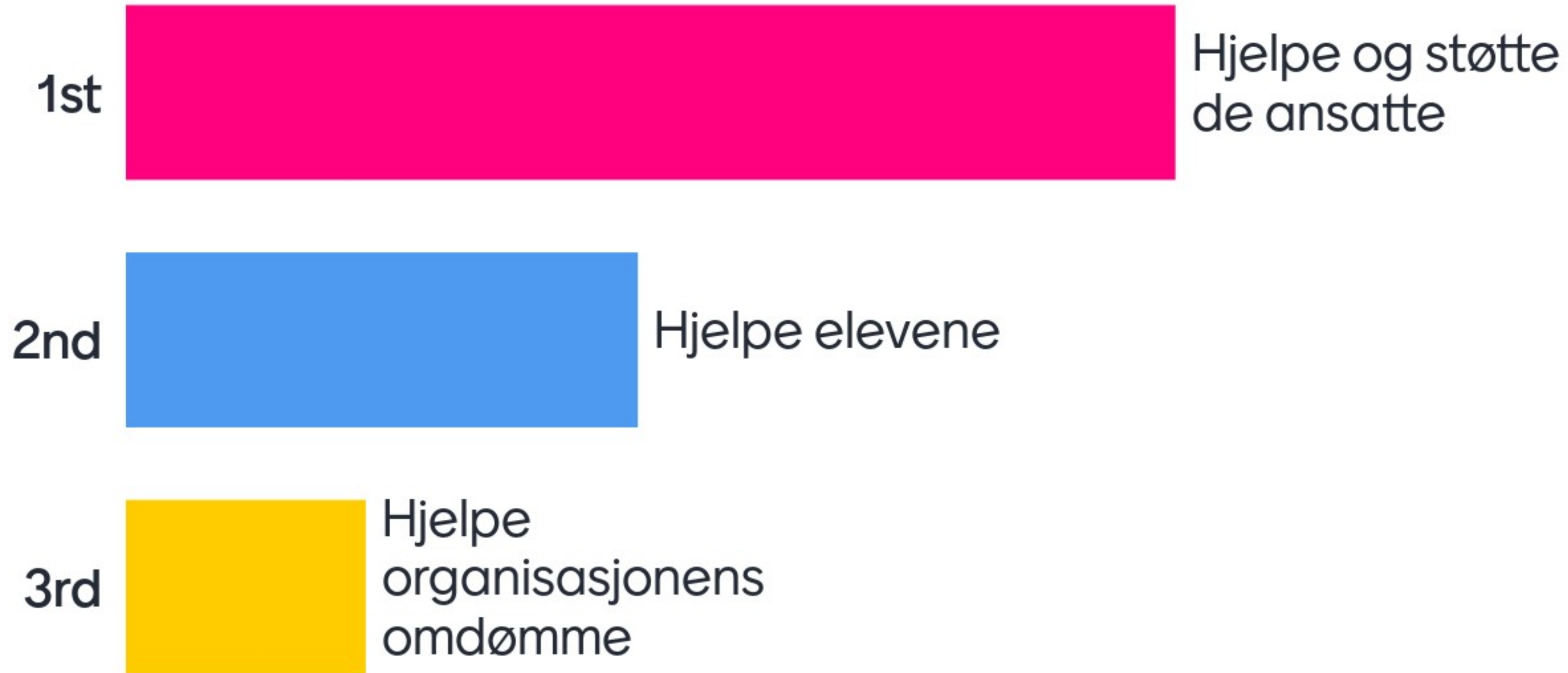

Å få folk til å yte hjelp når de blir spurt

Spør om hjelp eller yte hjelp? Plasser de ulike typene medarbeidere

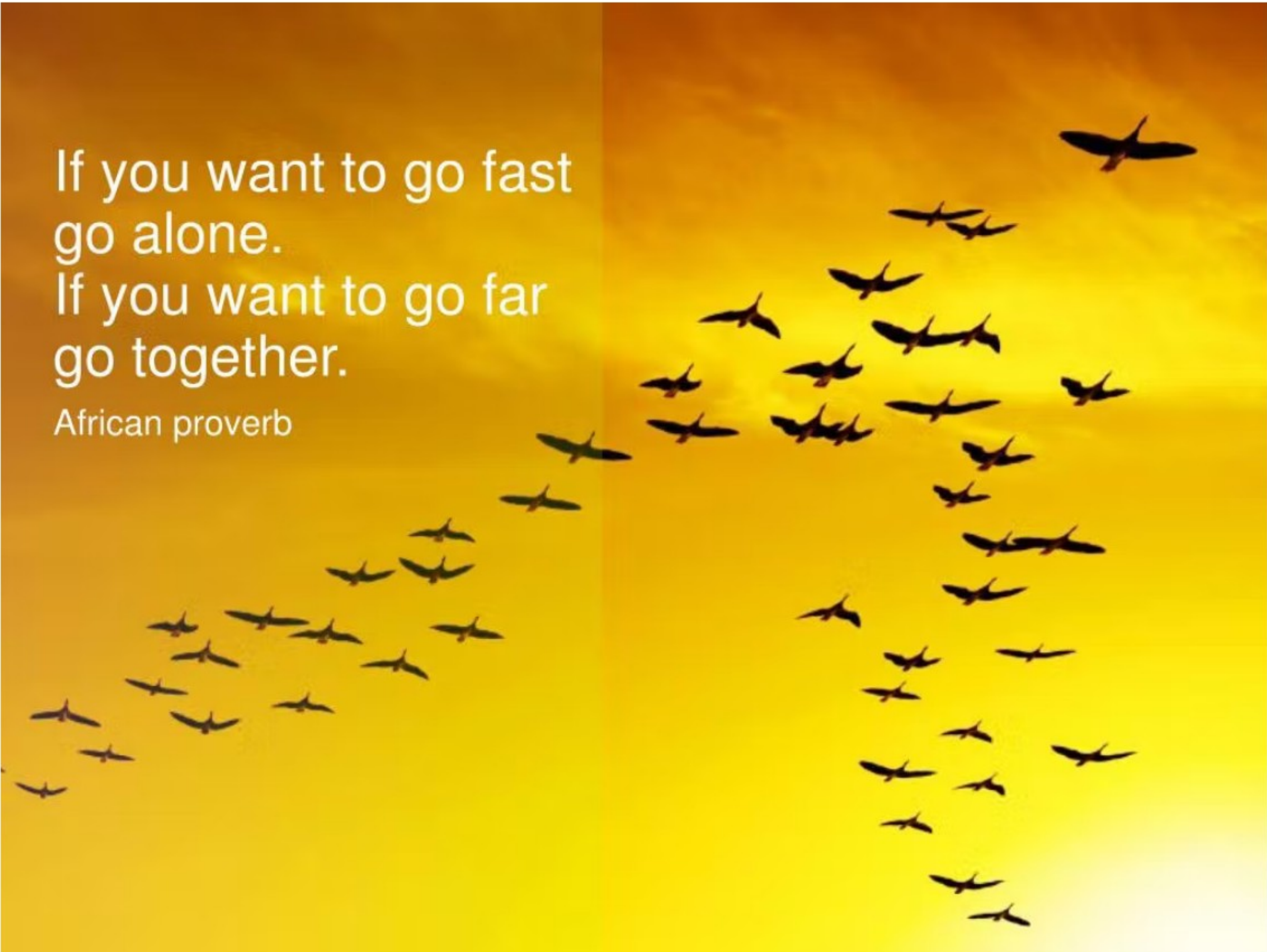
Hva burde lederne i norsk utdanning først og fremst fokusere på?

A man and a young boy are planting a sapling in a field. The man, wearing a red and blue plaid shirt and blue jeans, is kneeling on the right, holding the sapling. The boy, wearing a striped shirt and blue jeans, is kneeling on the left, using a small pink shovel to dig the soil. The background is a blurred field with trees.

Ledere, ta med dere dette:

Hvis du tar vare på dine ansatte, så vil de
ansatte ta vare på innbyggerne, så vil
innbyggerne ta vare på organisasjonens
omdømme

If you want to go fast
go alone.
If you want to go far
go together.

African proverb

Å jobbe mange sammen gjør det mulig å få til noe stort...

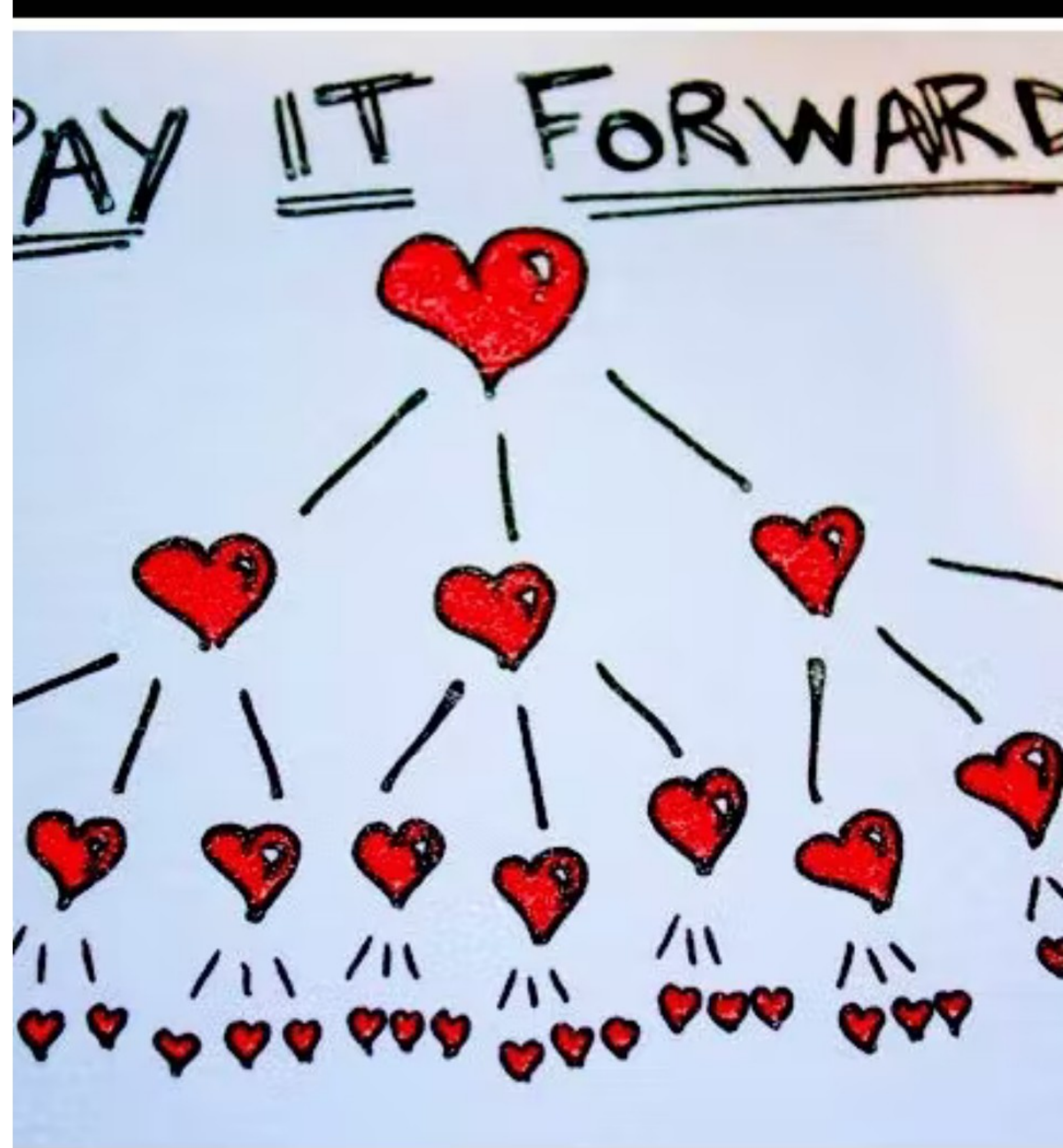

... Men ulempen er at det tar litt tid. Fort gjort å bli utålmodig.

Oppsummert

- Når vi hjelper hverandre skaper vi verdi
- Prosocial motivasjon, motivasjon for å hjelpe andre, er kanskje den viktigste
- De fleste scorer høyt på prososial motivasjon, men kulturen bestemmer
- I en pay it forward kultur hjelper alle hverandre, uten å forvente direkte gjenytelse
- Omsorg og hjelp er smittsomt, egoisme likeså

Kilder/Les mer

- Give and Take - Adam Grant
- Emotional Success - David Desteno
- Thanks a thousand, a Gratitude Journey - A. J. Jacobs

Har du en tilbakemelding på foredraget?

Veldig inspirerende og moro foredrag - godt jobba :-)

Veldig bra!

Flott. Håper det smitter!

Relevant!

Supert og motiverende ❤️

Nyttig og inspirerende!

Viktig å jobbe med - gøy å høre på 😊

Engasjerende og interessant 😊

Utrolig godt formidlet!

Har du en tilbakemelding på foredraget?

Interessant og nyttig!

Veldig inspirerende

Sabla motiverende!

Bra levert :-)

Fantastisk bra! 😊👍 Var ikke i nærheten av å sovne. Takk!
😊

Smiler 😊

Veldig treffende foredrag for ledere i skole og barnehage!

Konsist og rett på sak, med masse humor. Dette var bra.

Veldig bra!

Har du en tilbakemelding på foredraget?

Engasjerende, interessant og nyttig!

I tiden

Fantastisk, både formidling og innhold. Veldig viktig tema.

Nyttig!

Steinbra!

Interessant- kan ta med videre i egen organisasjon, god humor (faktisk).

Inspirerende og artig 😊

Takk for et lærerikt foredrag. Viktige påminnelser i hverdagen.

Inspirerende og virkelighetsnært! Viktig tema! Engasjerende forelesning!

Har du en tilbakemelding på foredraget?

Utrolig bra og motiverende 😊

Morsomt og tankevekkende 😊

Veldig nyttig og morsomt. Bør følges opp som workshop på arbeidsplassen.

Motiverende

Dette var veldig nyttig og til stor inspirasjon i jobben som leder

Veldig inspirerende 👍

Takk ❤️ Så to the point 🌟

Inspirerende foredrag som skaper refleksjon og ettertanke

Har du en tilbakemelding på foredraget?

Et språk alle forstår 🗨️

Flott, inspirerende og smitsomt foredrag.

Flott! Tankevekkende, morsomt og noe jeg tar med meg!

Utrolig dyktig foredragsholder og innhold 🥰

Inspirerende!

Veldig bra. Relevant og interresant

Veldig bra og godt fremført 🌟

Veldig inspirerende. Gav meg mye å ta med videre. Takk!

Inspirerende!

Har du en tilbakemelding på foredraget?

Engasjerende og bekreftende for videre ledelse 🔥

Engasjerende og inspirerende

Veldig bra! 👍

Kjempe inspirerende foredrag som medfører selvransakelse.
Rått!

Spot on!

Et av de beste foredragene jeg har vært på. Energisk og kunnskapsrik foredragsholder. Dette skal anbefales videre.

Inspirerende og motiverende! Engasjert foreleser som smitter over!

Engasjerende og viktig 😊

Forsterkende!

Har du en tilbakemelding på foredraget?

Takknemlig for p ha fått med meg dette 👍

Veldig inspirerende og viktig tema 😊

Fengande 🤗👏👏

Inspirerende!

Fint eksempel på menti som metode. Godt innhold og lærerikt. Jeg vil ikke le av vitser i sånne presentasjoner, men i dag klarte jeg ikke la være ("leverer i barnehagen, ikke hennes barn en gang" - ha ha)

Takk! Dette var inspirerende. En slik kultur vil jeg være en del av.

Engasjerende og interessant. Godt å ta med seg videre

Inspirerende , aktuelt og viktig tema.. Kjempebra foredrag

Godt påfyll!!! Mange takk 🙌

Har du en tilbakemelding på foredraget?

Veldig inspirerende og gøy foredrag! Og jeg liker jo selvfølgelig å høre på noen som bekrefter det jeg selv har tenkt 😊

God start på helga med deg 😊

Viktig budskap. Gi og få mer ❤️ Du har en flott formidlingsevne, håper du fortsetter å spre dette inn i mange flere organisasjoner 🙌

Knallbra! 🔥😄

Interessant og nytt!

Veldig flott med engasjerende oppgaver. Vi alle kjenner igjen innholdet i oss selv eller andre. Takk for et flott foredrag 👍

Både nyttig og morsomt!

Utrolig bra, Mads! Du er en av de mest inspirerende foredragsholderne jeg har hørt (og jeg har hørt mange). I tillegg inspirerer temaet du snakker om oss til å bli bedre mennesker. Flere må få anledning til å høre deg!!

Motiverende- tankevekkende- livsviktig med tanke på å bygge det gode samfunn i en utfordrende tid

Har du en tilbakemelding på foredraget?

Skikkelig bra foredrag! 👍👏

Bruk foreldreundersøkelsen til å skryte av de ansatte i din
bhg 😎

Stor inspirasjon 😊

Lurt å hoppe bukk over egoet og ikke spørre om
yrkesgruppen vår har et større behov for å føle oss viktige
kontra å hjelpe andre? Er altruisme mer tilstede hos oss enn
andre? Flott hovedpoeng med at 2+2 blir mer enn 4 hvis vi
skjerper oss og hjelper